OTVORENÁ NÁRUČ

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU EVANJELICKEJ CIRKVI A.V. V NITRE, JESEŇ **2014**

SEPTEMBROVÉ POVZBUDENIE

Možno pre starších uvediem, že ísť na „all inclusive“ dovolenku znamená, že v cene, ktorú za dovolenku zaplatíte, máte „zahrnuté všetko“. Jedlo a pitie vám je nepretržite k dispozícii. Máte úplné pohodlie. Cez prázdniny sme boli s manželkou na all inclusive dovolenke. V našom hoteli, stojacom na pláži, bývalo niekoľko stoviek ľudí rozličných národností. Ako vyzeral typický all inclusive deň? Hotelová spoločnosť sa ráno stretla na ležadlách okolo dvoch bazénov na nádvorí hotela. Tam sa celý deň odohrávalo podriemkávanie, zajedanie, popíjanie a posedávanie v bazénoch. Na pláži pri mori sa slnilo asi dvadsať ľudí. V mori dve hlavy - manželkina a moja... Bola to dovolenka pri mori, avšak doslova „pri mori“ bolo iba niekoľko staromilcov, ochotných skomplikovať si deň pechorením sa v slanej, búrlivej vode.

Po celý čas som si uvedomoval dve veci. Tú prvú, že toto all inclusive pohodlie sa mi síce veľmi páči, ale zároveň je veľmi pokušiteľské. Niečo požívačné v človeku sa chopí príležitosti oddať sa pohodliu až do krajnosti. Zdraví ľudia apaticky zamrznú na ležadlách a iba čakajú, že im niekto prinesie čerstvú limonádu a koláčik.

A to druhé: Uvedomoval som si, že toto all inclusive pohodlie pri mori je iba časťou jednej veľkej predstavy o pohodlí, ktorú má dnešný, konzumom rozmaznaný európsky človek. Dokonalý zážitok, dokonalý komfort, dokonalý pocit, dokonalý relax, dokonalá vôňa, dokonalá chuť, dokonalá atmosféra, dokonalé pohodlie. Ty za to stojíš. To sú reklamné slogany, ktoré každodenne formujú náš pohľad na svet.

(pokračovanie na str. 2)

Veľká predstava o pohodlí sa vkráda i do názoru na život cirkvi. Množstvo ľudí je presvedčených, že cirkev je organizácia, ktorá síce v ich živote nehrá úlohu, ale ak by ju náhodou potrebovali, má byť k dispozícii a má sa stať súčasťou predstavy o pohodlí. V posledné roky sa napríklad citeľne rozmnožili telefonáty typu: „Chcem sa opýtať, vy aj krstíte?“, „Chcem sa opýtať, vy aj sobášite?“. Domyslite si, aký typ ľudí volá. Ale aj dobrému cirkevníkovi sa môže stať, že iba anonymne prichádza („navštevujem kostol“), nezaujíma ho, čo bolo predtým, čo bude potom, skonzumuje, čo sa ponúka a odchádza.

Ak by sa ma niekto ako farára opýtal, ktoré situácie sú pre mňa v mojom povolaní najzložitejšie, bez váhania by som odpovedal: Stretnúť sa, komunikovať a vyjsť s človekom, ktorý má predstavu, že aj cirkev má byť súčasťou jeho životného pohodlia. Čím ďalej je človek od živej viery a od reálneho života cirkvi, tým má presnejšiu požiadavku, ako mu má cirkev poslúžiť, ako sa má stať súčasťou jeho idylky.

Apoštol Pavel na niekoľkých miestach vo svojich listoch opisuje úplne iný model života cirkvi, ako je pohodlný all inclusive model. Jedno z týchto miest je v liste Rímskym 12, 4 - 8. Cirkev zobrazuje ako telo, ktoré je tvorené jednotlivými časťami. Všetky sú v im danej činnosti. Naviac sú skĺbené, cítia spolu, jeden úd pomáha druhému a tvoria zmysluplný celok. Život tela je výsledkom širokej spoluakcie všetkých jeho častí. Toto nemá byť iba teoretická ilustrácia. Pavel tým vyzýva rímskych kresťanov, aby neupadli do pokušenia pohodlnej pasivity. Majú si uvedomiť, čím ich Boh obdaril, hľadať svoje miesto v tele cirkvi a slúžiť týmto darom v prospech celku.

Ktorých oblastí sa môže týkať služba živého člena cirkvi? Pavel spomína proroctvo (novozmluvné pomenovanie pre to, čo je dnes kázňou Božieho Slova), službu, vyučovanie, napomínanie, dávanie, vedenie cirkvi, konanie skutkov pomoci. Podobné, no i ďalšie veci, spomína v 1. liste Korintským (hlavne 12. kap.) a Efezským (4. kap.).

Keď je služba radosťou.

Niekto namietne, že ani na takejto predstave o živote cirkvi nie je niečo v poriadku. Cirkev predsa nie je hobby organizácia, kde každý musí byť povinne aktívny. Tu sa žiada zdôrazniť, že keď hovoríme o službe človeka v cirkvi, nehovoríme nutne o nejakej jeho merateľnej produktivite. Áno, v cirkvi budú vždy takí, ktorých služba bude merateľná, ale väčšina budú takí, o akých píše trebárs list Židom 10, 33-34 – prosto spolucítiaci, spolutrpiaci. Toto je základná a najjednoduchšia služba. Deje sa v srdci. So svojím spoločenstvom som bytostne stotožnený, cítim s ním, modlím sa zaň, záleží mi na jeho údele. A tu sa zároveň začína to zlé: Nie to, že nemám v cirkvi žiadnu viditeľnú povinnosť či službu, ale to, že nie som ochotný a schopný s ňou ani spolucítiť, spolutrpieť, po grécky povedané „sympatizovať“.

Keď sa so septembrom začína náš cirkevnozborový život dostávať znova do svojich zvyčajných koľají, povzbudzujeme a žehnáme trom typom bratov a sestier. Tým, ktorí prijali viditeľnú a merateľnú službu v cirkevnom zbore, starajú sa o bohoslužby, stretnutia, misiu, vyučovanie, diakoniu, hospodárenie, peniaze, budovu, organizáciu či správu zboru. Tiež tým, ktorí aj bez vonkajšieho poverenia sú vždy ochotní poslúžiť tam, kde práve treba. Povestným „upratovateľom stoličiek“, pekárom koláčikov, brigádnikom, darcom milodarov či iného potrebného. A napokon tým, ktorí v srdci prosto s naším spoločenstvom sympatizujú, teda spolutrpia a spolucítia, modlia sa za cirkevný zbor a túžia, aby sme ako cirkev naplnili Božiu vôľu a poslanie, ktoré máme tu a teraz. Oni všetci odmietli „all inclusive“ pohodlie a to je výborné!

Ivan Eľko, zborový farár

MÔŽE ROZDIELNOSŤ PRINIESŤ RADOSŤ?

„Tu riekol mi Duch, aby som šiel s nimi a nerobil rozdiely...“(Sk 11,12)

Nadviažem na úvodné vety predchádzajúcej homílie br. farára. V Slovákom známom prímorskom letovisku Bibione (no nemali sme „all inclusive“) som v rámci vylihovania na ležadle pod slnečníkom čítal, ako každý rok, letné vydania mojich obľúbených tlačovín– Cirkevných listov a Evanjelického východu. V oboch ma zaujalo viacero článkov. Jeden z nich – Pozdrav z fínskej cirkvi, publikovaný v mesačníku Východného dištriktu ECAV, ma v mysli na chvíľu preniesol späť na Slovensko. Priviedol ma k úvahám nad aktuálnou situáciou v našej cirkvi. Viem, konzervatívnejší z nás si zrejme hneď povedia: “Škandinávia, prehnaný liberalizmus, dokonca homosexuálna biskupka. Od nich si držme odstup, radšej ich ani nespomínajme“. Veľmi radi vidíme veci čierno - biele, s obľubou hneď robíme súdy. V súvislosti so Škandináviou napríklad zabúdame na to, že nebyť týchto krajín, história a súčasnosť luteranizmu vo svete by bola zrejme iná. Napríklad ich misie priniesli rozmach protestantizmu v Afrike, ktorá dnes „drží“ svetové štatistiky evanjelikov.

Aj tým najkonzervatívnejším z nás odporúčam prečítať si už spomínaný článok o fínskej cirkvi, ktorý sme so súhlasom redakcie Evanjelického východu zaradili do tejto Otvorenej náruče a nájdete ho na stranách 8 a 9. Z textu autora (farára CZ Košice – Terasa Ondreja Kolárovského) vyplýva, že rôznorodosť názorov v rámci fínskej cirkvi podľa jej farárov znamená prínos pre cirkev. Slová na zamyslenie.

Zmiešaný les lepšie odoláva víchriciam.

U nás každý iný názor hneď vedie k rozporom. V rodinách často k rozvodom, v politike k deleniu a vzniku nových strán a v biznise ku kreovaniu množstva nových, malých firiem. Veľmi nám to škodí.

Je len samozrejmé, že rôzne názory i rôzne pohľady existujú a vždy existovať budú - aj v cirkvi. Veď samotné kresťanstvo, ako o tom podáva svedectvo Písmo v Skutkoch apoštolov, bolo od samého vzniku poznačené rôznosťou (krásne o tom kázal náš br. farár počas tohtoročnej ekumenickej bohoslužby v kostole sv. Gorazda na Klokočine).

Dnes rôznosť akosi ťažko prijímame. Sťaby sme v cirkvi chceli mať uniformné názory, správanie, možno i obleče-nie. Pýtam sa, či je možné podať zhodným spôsobom evanjelium ľuďom, medzi ktorými je vekový rozdiel viac ako 80 rokov? Osloviť rovnakými formami veriacich, žijúcich vo veľkomestách a cirkevníkov, obývajúcich od civilizácie vzdialené samoty? Rovnako sa prihovárať veriacim, ktorých evanjelické korene siahajú do čias reformácie a ľuďom hľadajúcim, bez týchto koreňov a kresťanskej výchovy, ale túžiacim po Kristovej láske?

Sme rôzni a rôzni aj budeme. Modlime sa, nech je táto rôznosť, aj názorová, prínosom pre našu drahú cirkev, nech vedie v konečnom dôsledku ku radosti.

Ján Huba, zborový dozorca

TÉMY PRE MODLITEBNÍKOV

Ďakujme za čas leta a prázdnin, oddychu a nabratia nových síl. Ďakujeme za to, že sme sa v zdraví mohli vrátiť zo svojich ciest. Ďakujeme, že rodiny mohli byť spolu.

Ďakujme za Pánovu ochranu a pomoc pre deti, mládež a dospelých, ktorí boli na oboch letných táboroch.

Prosme o tých, ktorí počas leta niesli a dodnes nesú kríž nemoci, prežili akékoľvek zlé navštívenie, ťažkú situáciu, smútok. Nech ich Pán polieči, poteší a posilní.

Ďakujme za deti, mládež, dospelých, seniorov, že môžeme spoločne v cirkevnom zbore prijímať zvesť Božieho Slova, vyučovanie, vedenie, že môžeme mať spoločenstvo. Prosme o otvorenú a prijímajúcu myseľ a srdce.

Ďakujme za všetkých dobrovoľných spolupracovníkov v misii, vedení a vyučovaní v našom cirkevnom zbore. Prosme, aby boli silní, neustávajúci a vedení Svätým Duchom.

Prosme Pána o zdar pri hľadaní a kúpe vhodného pozemku na stavbu penziónu.

STRETLI SME SA V SLUŽBE S PRAVOSLAVOM PRABLESKOM

Slavo vo svojom kútiku.

Slavo je tam, kde je naťahaných mnoho káblov, blikajú kontrolky a bzučia počítače. A v našom zbore toho pamätá už veľmi mnoho.

Slavo, kde si sa v Nitre vzal?
Detstvo a mladosť som prežil v Žiari nad Hronom. Na vysokej som študoval v Bratislave rádioelektroniku. Do Nitry som sa priženil. Najprv som pracoval vo výpočtovom stredisku, po revolúcii som si založil živnosť a podnikám v oblasti servisu výpočtovej techniky.

Byť evanjelikom zo Žiaru je dosť exotické.
Otec bol katolík, pôvodne učiteľ dejepisu, no s rebelskou povahou. Keď už nebol v školstve občas robil organistu v kostole. Mama bola evanjelička, tiež učiteľka. V súkromí mi bola príkladom viery, verejne sa však k cirkvi priznávať nemohla. Navyše v Žiari nebol evanjelický kostol, na Služby Božie sme príležitostne zašli do Zvolena či Štiavnice. V Nitre mi boli príkladom moji svokrovci Halákovci, ktorí chodili do kostola i za socializmu a ukázali mi, čo to znamená do kostola chodiť pravidelne.

Čím sa začala tvoja služba v zbore a čo robíš dnes?
Aj keď sa zaoberám počítačmi, mojou záľubou je spojenie hudby, zvuku a techniky, ktorá k tomu patrí. Keď farár Ondrej Prostredník s bratom Štefánikom zhotovili v starom kostole prvé ozvučenie, ujal som sa jeho zdokonaľovania a obsluhy. Starší si možno spomínajú na načúvacie zariadenia, ktoré boli v prvých laviciach.

Neviem, že by ešte niekde inde bolo čosi podobné.

Áno, asi to nebolo bežné. V tom čase som sa stal presbyterom, bol som ním šestnásť rokov. Pri výstavbe kostola, v čase kontaktov so zahraničnými návštevami, som pomáhal s tlmočením do angličtiny. Bol to hektický čas, dialo sa množstvo vecí. Mám ešte archivovaný email od Ondreja Prostredníka, avizujúci návštevu istého Gene Ryana z Naperville. Mala prelomový význam pre stavbu kostola. Vypomáhal som tiež so zvukom našej mládežníckej kapele, v ktorej hrali dnešní tridsiatnici. Najradšej spomínam na náš výjazd na seniorálne stretnutie v Brezovej pod Bradlom, kde kapela výborne hrala a ja som si to ako zvukár vyslovene užíval.

A na jar 2001 si ako člen redakčnej rady a grafik stál pri zrode Otvorenej náruče!
Áno, robil som ju päť rokov a som stále rád, ak môžem s niečím pomôcť. Dodnes sa starám o ozvučenie v kostole, nahrávam kázne a dávam ich na našu webovú stránku. Potešilo by ma, ak by sa medzi mládežou našiel záujemca o túto službu, aby bola zaistená a mala nástupcov. Ako vieš, som aj dlhoročným členom spevokolu. Mám rád jeho priateľskú atmosféru a oslavu Boha spevom.

Čo ťa priviedlo do služby?
Myslím, že ak má človek na niečo schopnosti, mal by ich dať v prospech spoločenstva. Na druhej strane je tu aj niečo hlbšie. Moje životné poznanie je, že človek by na Boha nemal myslieť iba vtedy, keď sa má zle. Mal by Mu patriť v každej situácii. Kto toto pochopí, tomu sa mnohé veci začnú javiť úplne ináč. Napríklad život v cirkvi prestane byť iba vecou štatistickej príslušnosti k organizácii. Účasť na Službách Božích prestane byť iba formálny náboženský obrad. Tieto veci získajú hĺbku a obsah. No a aj služba sa potom javí nie ako povinnosť navyše, ale ako niečo prirodzené, čo vyplýva z každodenného vzťahu s Bohom.

Slavo, tvoj odkaz čitateľom?
Veľmi ma oslovil jeden veršík zo Starého zákona, keď som ho zbadal namaľovaný na stene istého útulku pre bezdomovcov. Bol to Jeremiáš 29, 11: „Ja poznám úmysly, ktoré mám s vami – znie výrok Hospodinov – úmysly smerujúce k blahu a nie k nešťastiu: dať vám budúcnosť a nádej“. Myslím, že sú to veľmi povzbudivé slová, ktoré nás môžu napĺňať dôverou v Božiu múdrosť a láskavosť.

Za rozhovor ďakuje Ivan Eľko

DVE PREMÝŠĽANIA O ODMENE

Foto:Ivan Eľko

V lete sme mali možnosť stretnúť sa s kresťanmi z Ukrajiny. Hovorili o situácii v ich krajine. Zámerne sa vyhýbali vyjadreniu svojich úzko politických názorov. Hovorili o niečom inom, čo sa im z perspektívy viery javí ako naliehavejšie. O tom, že množstvo ľudí z východu krajiny je nútených opustiť svoje domovy a putovať na západ Ukrajiny. Je ich už asi milión. Vzniká vážny a rozsiahly problém utečenectva. Utečenci väčšinou klopú na dvere cirkvám a kresťanským spoločenstvám. Potrebujú finančnú a materiálnu pomoc, strechu nad hlavou, hľadajú zázemie a pýtajú sa po Bohu. Priatelia z Ukrajiny hovorili, že v týchto veciach sú teda vážne otestovaní: I v tom, ako dokážu utečencom prakticky pomôcť, i v tom, ako im zvestovať Božiu lásku v Pánovi Ježišovi Kristovi v kontexte ich kritického osobného položenia a vojenského konfliktu na miestach, kde stáli ich domovy. Kresťanov nová skúsenosť s utečencami núti konať veľmi prakticky a rázne. Učí ich zriekať sa svojho vlastného pohodlia a deliť sa s inými. A, samozrejme, učí ich o Bohu hovoriť nie iba v zabehanom a spriaznenom prostredí svojich spoločenstiev, ale prinášať svedectvo o Božej láske a duchovnú pomoc úplne cudzím, frustrovaným ľuďom, ktorí museli všetko opustiť.

Načúvajúci človek si nevdojak uvedomuje, že toto všetko sa odohráva iba pár hodín cesty autom za našou východnou hranicou. A nikto z nás netuší, čo nám samým prinesú nasledujúce dni a týždne v súvislosti s nepokojmi na Ukrajine. Ako by sme my reagovali na situáciu s masívnym prílivom utečencov? Čoho by sme boli schopní a ako by sme sa v tejto službe osvedčili? Človek si tieto veci iba ťažko názorne predstavuje.... Napokon tak, ako sme si ešte počas olympiády v Soči nevedeli predstaviť zabratie Krymu či bojové operácie na Ukrajine.

Onedlho by mal tlačou vyjsť rukopis nebohého generálneho biskupa Pavla Uhorskaia „Cirkev v útlaku“. Uhorskai v ňom podáva životné príbehy všetkých väznených či inak postihnutých evanjelických farárov v čase komunizmu. Pri veľmi mnohých z nich sú uvedené vety typu „bol členom partizánskej skupiny“, „bol väznený gestapom“, „ukrýval Židov“, „vymohol prepustenie zajatcov“, „prichýlil utečencov“. Stručné vety koncentrujú množstvo osobnej statočnosti, útrap, odvahy, rizika, ktoré zmienení farári podstúpili v čase povstania a vojny. Avšak niekoľko rokov po vojne, v čase komunizmu, keď sa začalo prenasledovanie cirkvi, boli títo istí ľudia opäť zatknutí či perzekvovaní novou mocou. Častokrát ich udávali, hanobili, či svedčili proti nim tí, ktorí v čase povstania boli skrytí a zo zbabelosti nerobili nič. Iba po vojne zavetrili, že kariéra v strane a nepriateľský postoj voči cirkvi im môže zabezpečiť osobný prospech. Uhorskaiova kniha podáva množstvo autentických pasáží z vypočúvaní a súdov väznených farárov. Tí sa odvolávali na to, že iba pred krátkym časom bojovali v povstaní, pomáhali utečencom, zachraňovali Židov. Udavači a sudcovia sa im smiali a ponižovali ich. Zrazu nič z toho neplatilo. Všetko to boli úskoky „nepriateľov pracujúceho ľudu“, ktorí chcú „rozvrátiť naše zriadenie“. Fenomenálny človek, staručký biskup Fedor Ruppeldt, bol väznený gestapom za účasť v protifašistickom odboji a vzápätí komunistami ako nepriateľ pracujúceho ľudu.

Čo tým má byť povedané? To, že sa stáva, že človek vykoná niečo obdivuhodné z viery, z hlasu svedomia či z ľudskosti – pred sedemdesiatimi rokmi, alebo dnes – ale nebude týmto svetom ocenený a ani nemá čakať na uznanie. Ukrajinskí kresťania vedia, že keď pomáhajú utečencom, nie sú účastní nejakej podivnej reality šou, ktorú snímajú skryté kamery, kde im napokon vyfintený moderátor odovzdá kyticu a šek od sponzora a obecenstvo v nablýskanom televíznom štúdiu bude s dojatím tlieskať. Či ak pred sedemdesiatimi rokmi štvrták-gymnazista Ján Antal namiesto nástupu do školy odišiel s povstalcami do hôr, alebo ak farár Július Dérer v modranskom evanjelickom sirotinci skrýval židovské deti, ani na okamih nepomysleli na nejakú odmenu. Neskôr bol prvý z nich komunistickým režimom odsúdený na dva a pol roka, druhý pozbavený farárskeho miesta.

Teda jeden vzácny postoj – vtedy i dnes - ale stále tá istá pointa: Odmenu mu nedáva svet, ale je ňou Boh sám.

Ivan Eľko, zborový farár

LETNÉ TÁBORY DETÍ A MLÁDEŽE

Naše deti mali letný biblický tábor v dňoch 30. júna – 5. júla v Turistickej ubytovni na Látkach, kam sme sa vrátili opäť po piatich rokoch. S dvadsiatimi štyrmi deťmi sme po celý týždeň počas doobedných skupiniek hovorili o bázni (1. Ako sa bázeň prejavuje – 1J 4, 17-18, 2. Bázeň v srdci – Iz 29, 13, 3. Bázeň v slovách – Ž 111, 10, 4. Bázeň v skutkoch – Ž 53, 1-2, 5. Učíme sa bázni – 2Kron 19, 7), ďalej urobili množstvo rozličných výtvarných prác, mali veľa športových hier a bláznivých súťaží, hľadali sme Talent Látok, mali karneval, olympiádu, pochodili okolie, navštívili chov teliatok a dojáreň kráv, opekali si, veľa spievali, pred spaním rozdávali svetielka i tieniky dňa a na záver deti za búrlivého vzájomného potlesku dostávali neodmysliteľné medaily, diplomy a banániky v čokoláde. Za prípravu perfektného celotýždňového programu, pri ktorom sa nikto nemusel nudiť ani minútku, ďakujeme učiteľom Detskej besiedky Majke Pindešovej, Maťke Globanovej, Barborke Kmeťovej, Magdaléne Eľkovej a Marekovi Konkušovi. Tak isto za spoluprácu ďakujeme rodičom Lucke a Heňovi Kudročovcom, Palimu Otepkovi a Maruške Akúčovej.

Foto: Jakub Zmeko

Smer Baranec!

Naša mládež mala svoj tohtoročný letný tábor v dňoch 7. – 13. júla v Liptovskom Hrádku, v Janoškovom dome. Zúčastnilo sa ho tridsať mládežníkov. Potešili sme sa hlavne z tých, ktorí boli s mládežou prvýkrát - Mirko Mesároš, Ivo Ligač a David Hajduch. Hlavné biblické vyučovanie pozostávalo z piatich zastavení nad listom Kolosenským (1. Nepriateľstvo a odcudzenie – Kol 1, 21-22, 2. Jediný most – Kol 1, 19-20, 3. Vkorenení a budovaní – Kol 2, 6-7, 4. Každodenné križovatky – Kol 2, 16-23, 5. Čo je teda dôležité? – Kol 3, 1 – 4, 6). Večerné slovo na praktické témy si pripravili Marek Konkuš, Jakub Zmeko, Tomáš Mesároš, Marek Kružliak, Janka Nôžková, Maťka Globanová a Magdaléna Eľková. Aj keď počas celého tábora bolo zachmúrené, sychravé počasie, mládežníkom bolo spolu dobre a svoje spoločenstvo si vyslovene užívali. Statočnosť dokázali v úvodnej totálne daždivej túre do predhoria Nízkych Tatier, ale predovšetkým tým, že všetci okrem troch aktuálnych maródov dobyli zachuchlený západotatranský Baranec.

Je úžasné a Pánovi patrí vďaka za to, že môžeme mať tábory, že má kto cestovať i kto slúžiť. Nech všetko dobré, čo sme si povedali i čo vypočuli, vydrží v našich deťoch a mládežníkoch čo najdlhšie.

Ivan Eľko

Foto: Pavol Otepka

Zápolenie štyroch tímov.

IBA MALÁ MEDZIERKA

Riešil som jednu pracovnú záležitosť so svojím kolegom. Napísal som mu v tej veci email a čakal som na odpoveď. Kolega je veľmi svedomitý a pracovitý farár a preto mi bolo čudné, že mi na email neodpísal. Po pár dňoch som sa mu chystal ozvať a kamarátsky mu vyčistiť žalúdok. Zrazu som sa však dozvedel, že kolega na Službách Božích dostal infarkt a leží v nemocnici.

Zavolal som jeho manželke. Stručne mi všetko opísala. Infarkt prišiel veľmi nečakane. Hovorila, že sedela na Službách Božích, všetko bolo v poriadku a manželova kázeň ju veľmi oslovovala. Kázal na text 1P 1, 14: „Ako poslušné dietky nepripodobňujte sa predošlým žiadostiam z čias nevedomosti“. Hovoril vraj o mnohých dôležitých aspektoch vzťahu dieťaťa k rodičovi a potom ich aplikoval na vzťah človeka k Bohu. Vravela, že pri počúvaní kázne musela vážne premýšľať o charakteristických znakoch svojho vlastného vzťahu s Bohom. Koľko je v ňom poslušnosti? A koľko ďalších dôležitých vlastností, ktorými by malo byť naplnené a vyzbrojené Božie dieťa? Ako sedela v lavici, bola vďačná za kázeň, ktorá sa jej tak vážne dotkla.

A potom sa to stalo... Povedala mi: Nikdy som dosiaľ nezažila, že by medzi vypočutím kázne a jej praktickým aplikovaním mala byť iba takáto malá časová medzierka. Život ma ihneď postavil do situácie, v ktorej mám práve počuté slovo žiť.

Viac času na rozhovor nebolo, cestovala do nemocnice za manželom. Z niekoľkých jej viet sa však dalo vyrozumieť, že v zložitej životnej situácii sa snaží stále držať toho, čo počula v nedeľnej kázni, čo jej v kostolnej lavici tak padlo na úžitok.

V Biblii sú dva známe výroky, ktoré hovoria o tej malej medzierke medzi počúvaním a žitím Božieho Slova. Prvý je výrok apoštola Jakuba 1, 22: „Buďte však činiteľmi slova a nielen poslucháčmi, ktorí oklamávajú sami seba“. Je to slovo prísneho napomenutia. Pokladám ho za adresované hlavne tým kresťanom, ktorí si udržujú zdravý odstup a suverenitu. Bibliu pokladajú za zaujímavú literatúru, kázeň Božieho Slova za slohovo-rečnícky výkon a Služby Božie za „dušu povznášajúcu“ náboženskú terapiu, platnú tu a teraz. Oni majú počuť, že počúvanie Slova bez poslušnosti a nasledovania, počúvanie, ktoré nezasiahne naše telo a náš život, je iba druh ilúzie, do ktorej sa človek zamotá: Zdá sa mu, akoby stál na Božej strane a pritom si stále udržuje slobodu a nezávislosť od Boha.

Medzi počúvaním a životom.

Druhý výrok je Ž 119, 105: „Svetlom mojim nohám je Tvoje slovo a svetlom mojim chodníkom“. Toto je veľmi povzbudzujúce slovo. Pokladám ho za adresované tým kresťanom, ktorí napriek všetkej svojej človečine, o ktorej dobre vedia, sa túžia nechať Bohom viesť. Sú si istí, že živý Boží hlas k nim hovorí zo stránok Biblie a oni sa denne-denne učia podriadiť sa mu. Môžu prijať uistenie, že Božie Slovo je predovšetkým svetlom a že poslušnosť voči nemu nie je iba prísnou a smutnou povinnosťou kresťana, ale radostnou a vyslobodzujúcou Božou ponukou, ktorá dokáže človeka niesť a preniesť.

Kolegova manželka hovorila o malej medzierke medzi počúvaním a životom. Bol to okamžitý obraz, ktorý jej napadol a vystihoval jej situáciu. Boh nám niekedy dopraje, aby tá medzierka nebola iba malá. Starca v určitej životnej situácii môže zasiahnuť a viesť Božie Slovo, ktoré počul pri svojej konfirmácii. Dôležité je iné: Aby prijímané slovo malo svoje pokračovanie v živote. Či po malej medzierke či po mnohých rokoch.

Ivan Eľko

POZDRAV Z FÍNSKEJ CIRKVI

Na jeseň Ondrej Kolárovský, farár cirkevného zboru Košice-Terasa, strávil päť týždňov na študijnej návšteve evanjelickej cirkvi vo Fínsku. Štipendium pre tento pobyt ponúka seniorát pri meste Kokkola. Cieľom programu je oboznámiť sa so životom fínskej evanjelickej cirkvi a tiež prezentovať život svojej domovskej cirkvi. Ondrej Kolárovský navštívil prakticky deväť cirkevných zborov vrátane niektorých ich filiálok, odkiaľ si odniesol viacero zaujímavých postrehov a inšpirácií.

Program pozostával z mnohého cestovania, keďže som sa počas každého týždňa presúval na dve – tri miesta. Zúčastňoval som sa na aktivitách, ktoré v danom čase prebiehali v miestnom zbore, navštevoval som školy (od škôlok po stredné školy), kde som na hodinách prezentoval Slovensko a našu cirkev, a tiež slúžil zvesťou. V nedeľu som vždy kázal, pričom väčšinou mali na službách Božích aj Večeru Pánovu, pri ktorej som asistoval. Zažil som služby Božie s požehnaním detí, zvláštne služby Božie pre starých, chorých a hendikepovaných ľudí, inštaláciu farárky a iné.

Tiež som navštívil biskupský úrad príslušnej diecézy (dištriktu) v Oulu, kde som sa rozprával s pracovníkmi jednotlivých oddelení. Navštevoval som biblické hodiny, modlitebné stretnutia, domovy sociálnej starostlivosti pre dôchodcov i mentálne postihnutých, kluby pre deti, stretnutia mládeže, zúčastnil som sa aj na krste... Aktivít bolo počas tých piatich týždňov dosť a aj počas rozhovorov s miestnymi som získal mnoho podnetných informácií. Zaujímavosťou bola návšteva koncertu najznámejšieho fínskeho interpreta a skladateľa gospelovej hudby Pekku Simojokiho.

Foto: archív autora

Ondrej Kolárovský vpravo.

Vzdelávanie a kvalitný sociálny systém

Fínsko má štedrý sociálny systém s výraznou podporou hendikepovaných. Integrácia postihnutých detí v školách je bežná a viditeľná. Majú svojho osobného asistenta, okrem toho je žiakom k dispozícii špeciálny učiteľ, ktorý sa venuje tým, čo majú študijné problémy. Úroveň fínskeho školstva je povestná a osobne som sa presvedčil o jeho kvalitách. Školy sú dobre vybavené, udržiavané, a čo ma prekvapilo, žiaci sú veľmi disciplinovaní. Na strednej škole už bez problémov komunikujú v anglickom jazyku. Okrem angličtiny majú povinnú švédčinu, prípadne sa učia aj ďalšie jazyky.

Okrem výborného sociálneho systému, kvalitného vzdelávania, patrí Fínsko medzi krajiny s najnižšou mierou korupcie na svete. Aj keď Fíni platia vysoké dane, vidia, že sú používané na obecný prospech. Miera kriminality je pomerne nízka. Ako príklad uvediem, že na vidieku bežne stojí pred školou vyše stovka bicyklov – bez zámky. A nezmizne ani jeden...

Luteráni tvoria väčšinu

Situácia luteránov vo Fínsku je značne odlišná od našej. Súčasná Fínska evanjelická luteránska cirkev má deväť dištriktov (diecéz) a 466 cirkevných zborov. Patrí do nej asi 80 % z 5,4 milióna obyvateľov Fínska.

Luteráni vo Fínsku nezažili protireformáciu ako my v strednej Európe, preto nám ich náboženské prejavy môžu pripadať „katolícke“. Keďže ich teológia i cirkevná prax nebola ohrozená, tak je cítiť väčšiu slobodu a tiež veľkorysosť voči odlišnosti, necítia sa byť ohrození inými cirkvami či denomináciami. Ak tam je nejaký iný zbor, tak väčšinou baptisti alebo apoštolskí, v mestách aj pravoslávni. V celom Fínsku je asi len sedem katolíckych farností.

Prebudenecké hnutia sú súčasťou cirkvi

Fínska cirkev zažila v minulosti päť veľkých prebudení. Prekvapilo ma, že postoj cirkvi voči týmto prebudeneckým hnutiam nie je odmietavý. Pritom tieto prebudenecké hnutia sú organizované, majú svoje vzdelávacie programy, budovy, stretnutia a podobne. Ony samy sa však tiež vnímajú ako súčasť fínskej cirkvi. Priznám sa, že pre nás je dosť ťažké pochopiť tento vzťah. Na jednej strane by sme ich my asi vnímali doslova ako „cirkev v cirkvi“, na strane druhej mi viacerí farári hovorili, že členov týchto hnutí vnímajú ako prínos pre cirkev, aj keď sú zdržanliví v tom, aby sa priamo identifikovali s niektorým z týchto hnutí. Tým by si totiž mohli zavrieť dvere k tým členom cirkvi, ktorí nie sú z týchto hnutí, prípadne sú členmi iného hnutia.

Konzervatívne verzus liberálne oblasti

Oblasť, v ktorej som bol, je vnímaná aj v rámci Fínska ako tzv. „biblický

pás“, je to konzervatívnejšia oblasť. Liberálnejšie oblasti sú na juhu Fínska, v okolí Helsínk a ďalších väčších miest. Stále aktuálnou otázkou je pre mnohých ordinácia žien v cirkvi. Viaceré konzervatívne skupiny či dokonca aj priamo niektorí farári, ju odmietajú. To bolo pre mňa zas trochu zvláštne.

Mal som teda možnosť stretnúť skutočne rôznorodých ľudí. Hovoril som s farármi, ktorí sú proti ordinácii žien, spolupracoval som aj so ženami farárkami. Bol som účastný na programoch oficiálnej cirkvi, ale aj na stretnutiach niektorých prebudeneckých skupín.

Finančná kríza alebo hojnosť?

Fínska cirkev prechádza tiež zmenami kvôli finančnej kríze. Aj keď z nášho pohľadu – takú krízu, akú majú oni, by sme hneď brali. To, čo oni vnímajú ako krízu, je z nášho pohľadu hojnosť nad hojnosť. Podľa zákona má mať každý cirkevný zbor ako svojho zamestnanca farára, organistu a pracovníka pre diakoniu. V niektorých malých zboroch majú takíto pracovníci len polovičný úväzok, respektíve združenú pracovnú náplň – napríklad pracovník pre mládež je aj pracovníkom pre misiu. Organistka je aj sekretárkou a pod. Vo väčšine zborov majú okrem vyššie spomenutých aj pracovníkov pre deti, správcu cintorína (cintoríny sú vo Fínsku v správe cirkvi), účtovníka a ďalších. Najväčší zbor v meste Kokkola (27-tisíc členov) má tri kostoly, desať farárov pre fínskych veriacich a troch pre švédskych, spolu asi okolo 60 zamestnancov (účtovníci, sekretariát, diakonia, misia, mládež, deti...). Okrem toho sú k nemu pridružené ešte ďalšie tri zbory v okolitých obciach. V miestnych novinách sú každý týždeň aktuálne oznamy o bohoslužobných aktivitách a novinkách zo života všetkých kostolov v zbore.

Zbory žijú aj počas týždňa

Život cirkvi je odlišný aj v tom, že nedeľné služby Božie nevnímajú tak ústredne, ako je to u nás. Návštevnosť na službách Božích je výrazne nižšia. Na druhej strane, omnoho viac ľudí je zapojených do rôznych stretnutí a aktivít počas týždňa. Okrem toho členovia prebudeneckých hnutí často majú svoje vlastné aktivity (od stretnutí mládeže po nedeľné spoločenstvá). Je to teda oveľa rôznorodejšie a ťažko porovnateľné so životom u nás. Uvediem príklad, v nedeľu na služby Božie v 5000-člennom zbore (1000-členný zbor je považovaný za maličký) príde 120 ľudí, ale na aktivitách počas týždňa sa zúčastní 300 ľudí.

Cirkevné zbory majú rozvinutú diakoniu, najmä návštevnú službu. Keďže každá obec sa snaží mať svoj vlastný domov sociálnych služieb, pracovníci cirkvi tam pravidelne chodia. Na školách je tiež bežné vyučovanie náboženstva a duchovné zamyslenia, pracovníci s mládežou chodia do škôl na neformálne rozhovory so študentmi.

Biskupský úrad bol pôvodne stajňa

Farári nosia bežne čiernu košeľu s kolárikom, ale tieto košele nosia príležitostne (napr. keď idú do škôl) aj pracovníci s mládežou (modré) a pracovníci diakonie (zelené).

Biskupský úrad v Oulu (mesto veľkosťou porovnateľné s Košicami) ma prekvapil svojou prostotou. Čakal som oveľa okázalejšie a reprezentatívnejšie sídlo. V podstate ide o súbor niekoľkých starších budov, ktoré sú zrekonštruované a prispôsobené svojmu súčasnému účelu. Napríklad učebňa je bývalá stajňa. Keď som sa nad tým podivil, reakcia domácich bola: A ako inak by to malo byť?

Fotky misionárov visia na nástenke

Ak by sme si mohli zobrať z niečoho príklad tak je to okrem silnej diakonie aj ich záujem o misiu. Prakticky v každom cirkevnom zbore bola skupinka podporovateľov misie. Na nástenke visia fotky misionárov, ktorých podporujú. Mal som možnosť sa s niektorými aj osobne stretnúť. Silným zážitkom bol rozhovor s bývalou misionárkou v Etiópii, ktorá tam pracovala vyše 30 rokov. Aj keď dnes už misijný zápal nie je v cirkvi taký silný ako v minulosti, predsa je povedomie o misii stále prítomné.

Integrácia utečencov

Ďalšou zaujímavosťou pre mňa bola práca s utečencami a prisťahovalcami v meste Kokkola. Mal som možnosť rozprávať s pracovníčkou cirkvi o tejto práci. Nielen štát, ale aj cirkev má silný záujem, aby sa týmto ľuďom podarilo úspešne integrovať do spoločnosti. Niektorí z nich prichádzajú ako kresťania, mnohí ako moslimovia alebo iných vyznaní (Sudán, Irak či východná Ázia). Vďaka tomu som mal možnosť vidieť aj černošský sobáš, čo bol zážitok sám o sebe.

Z bohoslužobných príležitostí, kde som kázal, by som ešte spomenul aj tzv. omšu sv. Tomáša, čo je liturgický formát prispôsobený pre ľudí cirkvi vzdialených. Nazvať ich mládežníckymi službami Božími nie je celkom presné, ale asi je to najbližšie tomu, čo poznáme.

Potrebovali by sme ďalšie „prebudenie“

Každopádne, to najlepšie vo Fínsku boli ľudia, ktorých som tam mal možnosť stretnúť. Či už to bola rodina farára, ktorý celý program študijných pobytov inicioval a koordinuje, množstvo farárov i pracovníkov v jednotlivých zboroch, učiteľov, detí, žiakov i bežných ľudí. Samozrejme, pohyboval som sa v cirkevných kruhoch a tam som stretol nemálo hlboko veriacich, úprimných a pre Boha zapálených ľudí. Sekularizácia však je prítomná aj tam. Aj keď máme rôzne podmienky, predsa dnes ako kresťania čelíme v spoločnosti podobným výzvam.

A ako povedal jeden z bratov farárov pri spoločnom rozhovore – aj dnes by sme potrebovali ďalšie duchovné prebudenie...

Ondrej Kolárovský, farár Košice – Terasa (Výber z reportáže, ktorá bola pôvodne uverejnená v zborovom časopise Soli Deo Gloria)

Ondrej Kolárovský
Prevzaté z: Evanjelický východ,
júl 2014

SPEVOKOL V SPIŠSKEJ NOVEJ VSI

I náš Nitriansky evanjelický spevokol prispel do programu IV. evanjelických cirkevných dní, ktoré sa pri 400. výročí synody v Spišskom Podhradí konali v dňoch 27. – 29. júna 2014 v Spišskej Novej Vsi. Spevokolisti cestovali už v piatok ráno, aby na poludnie boli na mieste a absolvovali malú naháňačku s ubytovaním, prezliekaním, vyhľadaním miest vystúpení a zvukovou skúškou.

O 16.00 hod. sme už boli nastúpení pod klenbami na prízemí Radnice, kde sme spevom piesní „Ó, láska Božia“ a „Tebje pajom“ zarámovali príhovor br. generálneho biskupa Klátika, ktorým otvoril výstavu o dejinách Evanjelickej cirkvi na Slovensku. Nasledoval presun do majestátnej budovy evanjelického kostola, kde sme o 18.00 hod. z chóru spievali na otváracích Službách Božích pieseň „Haleluja“. Po tom nasledovala tortúra so zvukovou a kamerovou skúškou na ďalší deň, keď sme mali spievať spred oltára. Spokojný výraz v tvári našej dirigentky Katinky Kühnovej z našich dvoch vystúpení nám však dodával nádej, že i to tretie, najdôležitejšie vystúpenie, dopadne dobre.

V sobotu sme teda zaspievali na hlavných Službách Božích, ktoré prenášala i televízia, pieseň „Náš Boh a Pán“.

Foto: Ján Jančo

Spevokolisti pred Radnicou v Spišskej Novej Vsi.

Potom už opadlo všetko napätie. Pochutnali sme si na vojenskom guláši, stretali známych a mohli navštíviť pestrú paletu poobedných podujatí, ktoré boli pripravené pre návštevníkov. Cestou domov nám už Katinka avizovala prvý nácvik, ktorý mal byť 2. septembra, k nášmu vystúpeniu na koncerte „Hoj, vlasť moja“. Zdalo sa nám to vtedy tak ďaleko...

Ivan Eľko

OBČIANSKE ZDRUŽENIE PAVLA VALÁŠKA

Asignácia dane získaná v roku 2014 a porovnanie s minulosťou (v €).

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Celková suma	15 188	8 822	8 160	7 662	7 055	10 238	8 128
Právnické osoby	(8 023)*	1 242	1 757	1 945	1 452	4 789	3 139
Fyzické osoby		7 577	6 403	5 717	5 603	5 450	4 992

* Po odpočítaní sumy, ktorú asignoval CZ Nitra (daň z predaja pozemkov).

Náš cirkevný zbor platil tento rok vysokú daň, súvisiacu s vlaňajším predajom pozemkov pod diaľnicami na Šindolke. Dve percentá z tejto dane sme venovali nášmu občianskemu združeniu (7 165 eur). Preto je suma, získané asignáciou v roku 2014 takmer dvojnásobná oproti iným rokom. Bez týchto peňazí (suma získaná od iných darcov) sme dostali 8 023 eur, čo je o 9,1 % menej ako vlani. Žiaľ, z tohtoročných výpisov z účtu už nie je, na rozdiel od minulosti, možné zistiť, koľko peňazí pochádza od právnických osôb (firiem) a koľko od osôb fyzických. Príčinou poklesu získanej sumy môžu byť buď nižšie dane, platené firmami, ktoré nám asignujú alebo to, že niektorá firma nám tento rok časť dane nedarovala. Možné je, že nám 2 % z dane venovalo menej členov či priaznivcov nášho CZ – fyzických osôb. K poklesu asignovanej sumy došlo v období, keď naša Evanjelická zborová diakonia peniaze najviac potrebuje. Počet našich klientov sa zvýšil na 21 a je predpoklad, že vzhľadom na spokojnosť so službami bude ďalej narastať. Práve peniaze z 2 % z dane sa stávajú limitujúcim faktorom ďalšieho rozvoja našej diakonie. Prosíme vás preto, aby ste budúci rok neváhali a venovali 2 % z dane nášmu občianskemu združeniu. Nič vás to nestojí.

Úprimne ďakujeme všetkým, ktorí v tomto roku asignovali v prospech nášho združenia aj všetkým, ktorí pomáhali s touto agendou. Každý cent dostáva zmysel v službe.

Ján Huba, podpredseda OZPV

KAROL FRAŇO, 1917-2014

V letnom čísle Otvorenej náruče sme spomínali na ses. Annu Valáškovú, jednu z prvých klientiek našej diakonie. Tým úplne prvým však bol plk. Ing. Karol Fraňo, najstarší člen nášho cirkevného zboru. Prvýkrát som sa s ním stretol v máji v roku 2011. Bolo to veľmi krátke stretnutie, ktorého výsledok bol však pre mňa neuveriteľne povzbudzujúci. Do pol pása obnažený starý pán po mojom predstavení mi stručne povedal: „Vykonávam rannú hygienu, dohodnem sa s dcérami, príďte zajtra a poviem vám, odkedy ma budete opatrovať“. Brat Karol Fraňo bol v poradí šesťdesiaty člen cirkevného zboru, ktorého som navštívil, predstavil sa a snažil sa mu ponúknuť naše služby. Vo väčšine prípadov ma veľmi milo prijali, pochválili, že sa snažíme robiť dobrú vec, ale nik nechcel využiť našu ponuku.

Službu som začal vykonávať v nasledujúcom týždni. V začiatkoch sa obmedzovala na upratovanie domácnosti v trvaní dvoch hodín týždenne. Po mesiaci bola bratovi Fraňovi poskytovaná služba v trvaní dvoch hodín denne. Bola to asistencia pri obedňajšom stolovaní a pomoc pri ošetrovaní bercových vredov. Postupne sme sa zbližovali a ja som sa zoznamoval s životným osudom tohto výnimočného človeka. Vyrastal na strednom Slovensku, ukončil Vojenskú akadémiu a stal sa dôstojníkom. Počas 2. svetovej vojny prežil niekoľko rokov na východnom fronte. Bol spolupracovníkom kapitána Nálepku, generála Kovpaka, no najmä ako pobočník generála Goliana sa zaslúžil o prípravu Slovenského národného povstania. Bol väznený s Mirkom Nešporom. Po vojne bol za svoje názory prenasledovaný. Odišiel armády, no vďaka svojim schopnostiam sa stal riaditeľom Azbestocementových závodov v Nitre.

Postupne sa zdravotný stav brata Fraňa zhoršoval a bolo treba vykonávať opatrovanie v plnom rozsahu. Bol prvým klientom, ktorého sme prepravovali na invalidom vozíku v novom aute diakonie. Počas opatrovania bol neskutočne trpezlivý, prijímal našu službu s úplnou dôverou a odovzdanosťou. Pre zaujímavosť uvádzam, že pri jeho opatrovaní sa preškolili takmer všetci zamestnanci, ktorí v súčasnosti pracujú v diakonii. Za tri roky sme mu poskytli 3 432 hodín opatrovania. Za našu službu zaplatil 5 687,- eur a mesto za jeho opatrovanie diakonii vyplatilo 14 325,- eur. V priebehu prvých dvoch rokov činnosti diakonie predstavovala služba br. Fraňovi - alebo „deduškovi“, ako ho dôverne nazývali naše opatrovateľky - nosnú kostru našej diakonie. Pri ňom sa rozvíjala, získavali sme skúsenosti a učili sa zvládať čoraz ťažšie úlohy. Priberali sme nových zamestnancov, získavali sebadôveru, rešpekt a uznanie okolia, ktoré túto službu registrovalo. Ako prvý a zatiaľ jediný klient bol opatrovaný našou službou až do samého konca. Zomrel doma, dňa 4. júla, ako 97-ročný. Rozlúčka s ním bola s vojenskými poctami, my sme sa lúčili s úprimným

Foto: Ján Huba

Náš prvý klient.

dojatím. Bol pre nás viac ako klient, stal sa súčasťou našich životov. Rodina po pohrebe vyjadrila neskutočnú vďačnosť za našu službu. Dnes to už vidíme, ako tento muž prostou dôverou a súhlasom s opatrovaním, nám na konci svojho života pomohol vybudovať našu diakonickú službu.

Milan Slezák, riaditeľ
Evanjelickej zborovej diakonie Nitra

POZÝVAME VÁS NA NÁŠ WEB **WWW.ECAVNR.SK**

Špeciálne upozorňujeme na rubriky: Pozývame, Aktuality a Fotogaléria.

Aktuality
ECAV Nitra
Služby Božie
Kázne
Zborový život
História zboru
Predstavitelia a funkcionári
Partnerské zbory

Pozývame
Časopis Otvorená náruč
Evanj. zborová diakonia
Obč. združenie P. Valáška
Spevokol
Mládež
Weblinky
Foto a videogaléria

SPOMIENKA NA LETO 2014

Mládežnícky "Letný dážď".

Veselé popoludnie pre deti.

Spevokol v Spišskej Novej Vsi.

Tábor detí.

Mládežnícky tábor.

Návšteva Američanov z Arnoldu.

Vyslanie pracovníkov do služby.

Požehnanie detí.

POZÝVAME

Kostolfest 2014
Tradičné prenocovanie mládežníkov v kostole, pri ktorom sa premietajú obrázky a videá z letného tábora a z prázdnin, sa uskutoční v piatok, 12. sept., od 17.00 hod. Treba si priniesť vlastný spacák a 1,- € na zakúpenie spoločného jedla.

Seniorálny deň 2014
Do Jabloňoviec na Seniorálny deň 2014 budeme cestovať v sobotu, 13. sept., o 8.30 hod. Na Sl. Božích bude kázať br. farár Martin Bajza zo srbskej Kovačice, spievať bude kovačický spevokol, br. farár Miloš Zaťko bude hovoriť o histórii i súčasnosti cirkevného zboru Gbelce a br. senior Ján Jančo o tom, čo nás v senioráte teší. Jabloňovskí a pukanskí cirkevníci pripravia na farskom dvore guláš a iné dobroty. Prihlásiť sa dá zapísaním sa na zoznam v kostole. Účastnícky poplatok 4,- € v autobuse.

Koncert speváckeho súboru Dúha
Detský spevácky súbor Dúha bude mať v našom kostole koncert v nedeľu, dňa 21. sept., o 17.00 hod. Vstup je voľný.

Poďakovanie za úrody zeme a Tekviciáda
V nedeľu, 28. sept., chceme na Službách Božích spoločne Pánu Bohu ďakovať za tohtoročné úrody zeme. Po ich skončení budú sestry vincentky pred kostolom robiť dobrovoľnú zbierku na pomoc hladujúcim a trpiacim na Haiti, v Hondurase, Albánsku, Ukrajine a v Rusku. Ak chcete, prispejte za medovníkové srdiečko, odporúčame aspoň dvoma eurami (oficiálne toľko stojí esemeska na pomoc). Poobede o 14.30 sa uskutoční Tekviciáda, vyrezávanie a ozdobovanie tekvičiek. Prosíme rodičov, aby deťom so sebou vzali vhodný nožík a boli pripravení im asistovať.

Mládežnícka víkendovka v Jabloňovciach
Mládež pozývame na tradičnú jesennú víkendovku do Jabloňoviec, 3. - 5. okt. Autobus odchádza v piatok o 16.00 hod., účastnícky poplatok za celý pobyt je 12,- €. Príchod v nedeľu okolo 14.00 hod. Prihlásiť sa dá u Magdalény Eľkovej.

Koncert
V sobotu, 4. okt., bude v našom kostole koncert, na ktorom sa predstaví poľský komorný súbor Ad libitum spolu s organistom Stanislavom Šurinom. Vstup je voľný.

Jesenný zájazd Spoločenstva evanjelických žien
Tradičný jesenný zájazd žien bude 18. a 19. okt. Pri príležitosti 400. výročia synody v Spišsskom Podhradí budeme cestovať do dejiska pamätných udalostí – do Tatranského seniorátu. Nocovať budeme a nedeľné Služby Božie prežijeme v Poprade. Bližšie informácie a výška poplatku budú včas k dispozícii na letáčikoch v kostole. Prihlásiť sa dá zapísaním sa na zoznam v kostole.

Šarkaniáda
Obľúbená Šarkaniáda pre deti bude v nedeľu, 26. okt., o 14.30 hod., miesto jej konania bude ešte upresnené.

Návšteva z Our Saviourś z Naperville
Od piatkového poobedia 31. okt., do nedeľného poobedia 2. nov., bude u nás na návšteve asi 15-členná skupina našich priateľov z Naperville, na čele s ich nových farárom Johnom Gerikem. V sobotu večer sa chceme stretnúť v priateľskom kruhu v kostole a rozprávať o našom živote a službe. V nedeľu prežijeme spoločné Sl. Božie. Mnohí z našich cirkevníkov žiaľ v tých dňoch budú cestovať na hroby svojich blízkych. Tí však, ktorí zostanete, určite si nenechajte ujsť príležitosť stretnúť sa s našimi priateľmi, vďaka ktorým v Nitre stojí evanjelický kostol.

Seniorálne stretnutie mládeže
V sobotu, 15. nov., bude v Pukanci Seniorálne stretnutie mládeže. Cestovať budeme spoločným autobusom o 8.00 hod. od kostola. Príchod domov bude asi o 16.00 hod. Bude prichystaný zaujímavý program a spoločný obed. Prihlásiť sa dá u Magdalény Eľkovej.

Konferencia presbyterov
Konferencia presbyterov bude v Kalnej nad Hronom, v sobotu, 22. nov. o 10.00 hod.

Služby Božie pre najstarších
V 1. adventnú nedeľu, 30. nov. o 14.30 hod., budú Služby Božie pre najstarších členov zboru s Večerou Pánovou a s posedením. Všetkým našim seniorom, starším ako 75 rokov, zašleme osobnú pozvánku. Pozvaný je, samozrejme, i každý ďalší, kto by chcel prísť a nemáme ho v adresári.

AKTUALITY

Vyučovanie náboženstva v školách
V školskom roku 2014 / 2015 budeme evanjelické náboženstvo vyučovať na: ZŠ Benkova - pondelok, Kráľa Svätopluka – utorok, Kniežaťa Pribinu – streda, Beethovenova – piatok. Ak nebude dohodnuté inak, vyučovanie bude vždy o 14.00 hod. Deti z iných škôl sa zvyčajne prihlásia na náboženstvo na tú školu, kde je im to najbližšie, alebo najvýhodnejšie. Na Párovskom gymnáziu v piatok nultú hodinu. Otázna zostáva ZŠ Topoľová (štvrtok?) a Golianovo gymnázium (streda?). Náboženstvo bude všade vyučovať brat farár. Tešíme sa na všetko pekné, čo nám nový školský rok prinesie!

Zápis konfirmandov
V piatok, 19. sept., o 15.00 hod., bude v spoločenskej miestnosti vľavo na poschodí zápis konfirmandov do prvého ročníka konfirmačnej prípravy. Konfirmačná príprava trvá dva roky a začína ju navštevovať dieťa, ktoré má 12 rokov, alebo navštevuje 7. ročník základnej školy. Treba, aby na zápis prišiel s dieťaťom jeden z rodičov, alebo dospelý príbuzný. Netreba si priniesť nič. V ten istý deň, o 16.30 hod., bude zároveň prvá vyučovacia hodina konfirmandov – druhákov. Tešíme sa!

Služby Božie na TV Nitrička
Pre tých, ktorí nemôžu osobne navštíviť naše Služby Božie uvádzame, že ich môžu sledovať v priamom prenose, alebo vyhľadať v archíve TV Nitrička alebo www.ecavnr.sk. Evanjelické Služby Božie budú: 21. sept., 26. okt., 16. nov., 21. dec. 2014 a 18. jan. 2015.

Cirkevný príspevok 2014
Pripomíname členom cirkevného zboru, že cirkevný príspevok (ľudovo „cirkevnú daň“) treba zaplatiť osobne v kostole, na farskom úrade, alebo prevodom na účet 302660573/7500 a to do 31.okt. Pretože cirkevný príspevok je jeden z troch základných príjmov nášho zboru (milodary, ofery, cirkevný príspevok), je pre nás životne dôležité, aby si ho zaplatila čo najväčšia časť našich členov. Prosíme, nenechávajte si zaplatenie cirkevného príspevku na vianočnú návštevu Služieb Božích. Cirkevný príspevok je v dobrovoľnej výške, najmenej však 10,- € na rok za konfirmovaného člena. Deti do konfirmácie platia 1,50 €. Odporúčame vám uschovať si potvrdenie o zaplatení!

Moja evidencia v zbore a moja podpora zboru
V každú nedeľu pred alebo po Službách Božích, si môžete vo vstupnej hale kostola na prízemí vľavo upresniť údaje o evidencii člena zboru (vedie Mária Števková), zaplatiť cirkevný príspevok („cirkevnú daň“), či odovzdať svoj milodar na potreby cirkevného zboru (vyberajú Mária Števková, Margaréta Černáková, Pavel Líška, Radmila Kuťková).

Predajnička literatúry
V každú nedeľu pred, alebo po Službách Božích si môžete v malej predajni vo vstupnej hale kostola na prízemí vľavo zakúpiť evanjelickú tlač (Evanjelický posol spod Tatier, Cirkevné listy, Cestou svetla, Dúha), Biblie, liturgické knihy (Evanjelický spevník, funebrál, pašie, modlitebné knihy), kresťanskú literatúru a CD. Poslúžia vám manželia Milota a Peter Arbetovci.

Služby Božie
Nedeľa, 10.00 hod.
V každú prvú nedeľu v mesiaci je v rámci Sl. Božích Večera Pánova

Stredtýždňové Služby Božie
Štvrtok, 18.00 hod.

Adventné a pôstne večierne
Utorok a štvrtok o 18.00 hod.

Detská besiedka
V každú nedeľu počas Služieb Božích, okrem letných prázdnin

Vyučovanie náboženstva na školách
ZŠ Benkova pondelok, 14.00 hod.
ZŠ Kráľa Svätopluka utorok, 14.00 hod.
ZŠ Kniežaťa Pribinu streda, 14.00 hod.
ZŠ Beethovenova piatok, 14.00 hod.
Párovské gymnázium piatok, 7.10 hod.

Príprava na konfirmáciu
1.ročník piatok, 15.00 hod.
2.ročník piatok, 16.30 hod.

Dorast
Piatok, 15.45 - 16.30 hod.

Mládež
Piatok, 17.00 hod.

Nitriansky evanjelický spevokol
Pondelok, 16.30 hod.

Vysokoškolská mládež
Utorok, 19.00 hod.

Stretnutie mladých mamičiek
Každá druhá streda, 17.30 hod.

Spoločenstvo evanjelických žien
Každý prvý štvrtok v mesiaci, 16.30 hod.

Stretnutie mužov
Každý druhý pondelok v mesiaci, 19.00 hod.

Stretnutia manželských párov
Raz za tri týždne podľa dohovoru, 16.00 hod.

Večer s Bibliou
Štvrtok, 16.45 (okrem prvého štvrtka v mesiaci)

Stretnutie okolo Božieho Slova v penzióne na Považskej ul.
Streda, 9.00 hod.

Stretnutie okolo Božieho Slova v penzióne na Dolnočermánskej ul.
Piatok, 9.00 hod.

Zaopatrenie Večerou Pánovou v domácnosti, penzióne, nemocnici či v hospici
Na požiadanie u zborového farára Ivana Eľku, 0903 / 255197

MATRIKY, LETO 2014

Pokrstení

... ale aby sme verní pravde, v láske rástli v každom ohľade v Toho, ktorý je Hlava, v Krista.
Efezským 4, 15

Vladimír Vondrák st.
Andrej Vondrák
Vladimír Vondrák ml.
Martin Kladenský
Alexandra Neštinová
Felix Perez Ruman
Maximilián Hollý
Jazmine Webb
Filip Kadnár

Sobášení

Nech muž plní svoje povinnosti k žene a podobne aj žena k mužovi. 1. Korintským 7, 3

Andrej Neština a Alexandra Forrová
Richard Ricasa a Christine Anne Zelenka
Rastislav Bekényi a Jana Maniačková

Zosnulí

Pán Ježiš hovorí: Moje ovce počúvajú môj hlas a ja ich poznám a nasledujú ma. Ja im dávam večný život a nezahynú naveky, a nikto mi ich nevytrhne z ruky. Ján 10, 27 - 28

Viera Marciňová (37)
Karol Fraňo (97)
Ondrej Dušan Ďuga (71)
Alžbeta Michálková (80)
Dušan Juran (68)

Štvrťročník Otvorená náruč vydáva Cirkevný zbor ECAV v Nitre, Sládkovičova 12, 949 01 Nitra. Tel.: +421-37-6514 413. Mobil farára: 0903 255 197, ecav.nitra@stonline.sk, **www.ecavnr.sk.** Číslo účtu: 302660573/7500. Redakčná rada: Ivan Eľko - šéfredaktor, Ján Huba, Nina Pastieriková. Grafická úprava a sadzba: Nina Pastieriková. Jazyková úprava: Eva Hubová. Tlač: ForPress NITRIANSKE TLAČIARNE s.r.o.
Snímka na titulnej strane: Ivan Eľko

JA SOM HOSPODIN, TVOJ BOH

Martin Luther, Veľký katechizmus, r. 1529
Vysvetlenie Desatora, odst. 41 47

Preto nech si každý vážne vezme tieto slová k srdcu a neznevažuje ich, akoby to boli len slová človeka. Veď ti prinášajú buď večné požehnanie, šťastie a spasenie, alebo večný hnev, nešťastie a utrpenie. Čo ešte chceš, po čom ešte túžiš, ak nie po Božom milostivom zasľúbení, že bude tvojim Bohom so všetkými dobrodeniami, že ťa chce chrániť a byť ti na pomoci v každej núdzi? Žiaľ, svet ani jednému z týchto slov neverí a ani ich nepokladá za Božie Slovo. Svet vidí, že tí, ktorí dôverujú Bohu a nie mamone, trpia biedu a núdzu a diabol im prekáža a nedovoľuje nadobudnúť si peniaze, priazeň, česť, ba ledva si zachovať život. Tí však, ktorí slúžia mamone, majú moc, priazeň, česť a dobro a všetok blahobyt sveta. Práve preto sa musíme napriek všetkým ťažkostiam mocne pridržať týchto slov a mať istotu, že Božie slová neklamú a nezavádzajú, ale že sa dokážu ako pravdivé.

Rozpamätaj sa trochu, alebo sa spýtaj: Čo dosiahli nakoniec tí, ktorí všetku svoju starostlivosť a usilovnosť vynaložili na zhromažďovanie veľkých majetkov a peňazí? Zistíš, že ich lopotenie a práca boli zbytočné. Lebo aj keď nahonobili veľké poklady, nakoniec sa im rozpadli na prach a rozvial ich vietor. Oni sami nemali veľa radosti zo svojho majetku a tretia generácia dedičov nemala z neho už vôbec nič. Dosť príkladov môžeš nájsť vo všetkých históriách a u starých skúsených ľudí, len sa poobzeraj a pozoruj...

Veď tieto Božie slová si musia zachovať platnosť a pravdivosť, pretože Boh nemôže ani klamať, ani zavádzať. Len sa nedaj klamať diablovi a svetu ich mámením, ktoré síce začas trvá, ale nakoniec nič z neho nezostane.

Preto sa dobre naučme Prvé prikázanie, aby sme videli, že Boh nestrpí opovážlivosť, ani spoliehanie sa človeka na čokoľvek iné, a že nežiada od nás nič iné, len úprimnú dôveru v Neho, že nám dá všetko dobré, tak, aby sme správne a statočne žili, používali Jeho dobré dary, ako sa má. Ako obuvník, ktorý používa ihlu, šidlo a dratvu pri práci a potom ich odloží, alebo ako hosť používa prístrešie, pokrm a lôžko len na čas potreby. Aj my takto užívajme všetko Božie požehnanie, podľa Božieho ustanovenia každý vo svojom postavení a nedovoľme, aby sa nám ktorékoľvek stalo pánom alebo modlou.